

МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРД ЕДУКАЦИЈЕ (IES 7) КОНТИНУИРАНА ПРОФЕСИОНАЛНА ЕДУКАЦИЈА

САДРЖАЈ

	Параграф
Увод	
Делокруг овог стандарда	1-6
Датум ступања на снагу	7
Циљ	8
Захтеви	
КПЕ за професионалне рачуновође	9
Промовисање и доступност КПЕ	10-11
Одмеравање КПЕ	12-14
Надзор и спровођење КПЕ	15-16
Материјал са објашњењима	
Делокруг овог стандарда	A1-A6
Циљ	A7-A8
КПЕ за професионалне рачуновође	A9-A15
Промовисање и доступност КПЕ	A16-A18
Одмеравање КПЕ	A19-A27
Надзор и спровођење	A28-A42

УВОД

Делокруг овог стандарда (видети параграфе A1-A6)

1. Овим Међународним стандардом едукације (IES) прописује се континуирана професионална едукација која се захтева од професионалних рачуновођа ради развоја и одржавања професионалне оспособљености неопходне за пружање висококвалитетних услуга клијентима, послодавцима и осталим заинтересованим странама, а све у циљу јачања поверења јавности у рачуноводствену професију.
2. Континуирана професионална едукација (КПЕ) обухвата активности учења и развоја које се спроводе након Иницијалне професионалне едукације (ИПЕ), и кроз које се развија и одржава професионална оспособљеност која омогућава професионалним рачуновођама да стручно обављају своју улогу. Континуирана професионална едукација укључује активности учења и развоја које су релевантне за улоге професионалних рачуновођа, као што су: (а) образовање, (б) обука, (ц) практично искуство, (д) менторство и подучавање, (е) повезивање са колегама, (ф) посматрање, повратне информације и активности критичког разматрања / рефлексije и (г) активности самосталног развоја.
3. Захтеви који се односе на професионалну оспособљеност могу да се мењају како професионални рачуновође преузимају нове улоге током своје каријере. КПЕ која укључује многе од истих елемената као и ИПЕ такође развија додатну ширину и дубину професионалне оспособљености која може бити потребна приликом преузимања нових улога.
4. Овај IES је намењен организацијама чланицама Међународне федерације рачуновођа (IFAC). Организације чланице IFAC-а имају одговорност да Континуирана професионална едукација професионалних рачуновођа испуњава захтеве овог Међународног стандарда едукације. Поред тога, овај IES може бити користан за професионалне рачуновође, послодавце, регулаторе, државне органе, образовне институције и све остале заинтересоване стране које подржавају континуирану професионалну едукацију за професионалне рачуновође.

5. Професионални рачуновођа има одговорност да развија и одржава професионалну оспособљеност кроз учешће у релевантним активностима Континуиране професионалне едукације. Међутим, овај IES је намењен организацијама чланицама IFAC-а зато што је њихова улога да помажу професионалним рачуновођама у развоју и одржавању професионалне оспособљености која је неопходна за заштиту јавног интереса кроз:
  - а) усвајање прописаних захтева у вези КПЕ који се односе на развој и имплементацију одговарајућих поступака одмеравања, надзора и усклађивања;
  - б) промовисање важности целоживотног учења међу професионалним рачуновођама и њихова посвећеност целоживотном учењу;
  - в) омогућавање професионалним рачуновођама да имају приступ и ресурсе за КПЕ.
6. Дефиниције и објашњења кључних појмова који се користе у овом стандарду и *Оквиру за Међународне стандарде едукације за професионалне рачуновође и кандидате за професионалне рачуновође* дате су у *Појмовнику* Одбора за међународне стандарде рачуноводствене едукације (IAESB)(2021).

Датум ступања на снагу

7. Овај IES стандард је на снази од 1. јануара 2020.

ЦИЉ (видети параграфе А7-А8)

8. Овај IES има за циљ да професионалне рачуновође похађају релевантну КПЕ да би развили и одржали професионалну оспособљеност неопходну за обављање улоге професионалног рачуновође.

ЗАХТЕВИ

КПЕ за професионалне рачуновође (видети параграфе А9-А15)

9. Организације чланице IFAC-а морају да захтевају од професионалних рачуновођа да похађају и евидентирају релевантну КПЕ којом се развија и одржава професионална оспособљеност неопходна за обављање улоге професионалног рачуновође.

Промовисање и доступност КПЕ (видети параграфе А16 – А18)

10. Организације-чланице IFAC-а морају да промовишу важност Континуиране професионалне едукације, посвећеност Континуираној професионалној едукацији и развоју и одржавању професионалне оспособљености.
11. Организације чланице IFAC морају да омогуће приступ ресурсима и приликама за Континуирану професионалну едукацију како би помогле професионалним рачуновођама да испуне своју обавезу у погледу похађања Континуиране професионалне едукације којом се развија и одржава професионална оспособљеност.

Одмеравање КПЕ (видети параграфе А19-А20, А27)

12. Организације чланице IFAC-а морају да одреде модел који ће користити за одмеравање активности Континуиране професионалне едукације професионалних рачуновођа примењујући три приступа: приступ заснован на излазним подацима, на заснован на улазним подацима или оба.

Приступ заснован на излазним подацима (видети параграфе А14-А15)

13. Организације чланице IFAC-а које примењују приступ заснован на излазним подацима треба да захтевају од професионалних рачуновођа да учествују у развоју и одржавању професионалне оспособљености што се доказује испуњавањем циљева учења који су релевантни за обављање улоге професионалног рачуновође.

Приступ заснован на улазним подацима (видети параграфе A24-A26)

14. Организације чланице IFAC-а које примењују приступ заснован на улазним подацима треба да захтевају од професионалних рачуновођа да учествују у развоју и одржавању професионалне оспособљености што се доказује испуњавањем тачно одређене количине активности учења и развоја које су релевантне за обављање улоге професионалног рачуновође.

Надзор и спровођење КПЕ (видети параграфе A28-A42)

15. Организације чланице IFAC-а морају да одреде природу и обим проверљивих доказа које професионални рачуновођа треба да поседује за Континуирану професионалну едукацију коју је похађао.
16. Организације чланице IFAC-а морају да установе систематски процес који ће се користити за (а) надзор да ли су професионалне рачуновође испуниле критеријуме Континуиране професионалне едукације те организације и (б) одређивање примерених санкција за неуспех у испуњавању тих критеријума.

МАТЕРИЈАЛ СА ОБЈАШЊЕЊИМА

Делокруг овог стандарда (видети параграфе 1–6)

- A1. У сврхе овог стандарда, професионални рачуновођа је особа која постиже, демонстрира и даље развија професионалну оспособљеност за обављање улоге у рачуноводственој професији и која мора да се придржава етичког кодекса према упутствима професионалне рачуноводствене организације или тела овлашћеног за лиценцирање. Рачуноводствена професија укључује, али није ограничена на:
  - (а) припрему, анализу и исказивање релевантних и веродостојно представљених финансијских и нефинансијских информација;
  - (б) партнерство у одлучивању и формулисању и спровођењу организационих стратегија;
  - (с) ревизију финансијских и нефинансијских информација и пружање других услуга уверавања и саветодавних услуга; и
  - (д) припрему и анализу релевантних пореских података.
- A2. Професионална оспособљеност је способност извршавања неке улоге према неком дефинисаном стандарду. Професионална оспособљеност превазилази познавање принципа, стандарда, концепата, чињеница и поступака; то је интеграција и примена исхода учења за: (а) техничку оспособљеност, (б) професионалне вештине и (ц) професионалне вредности, етику и ставове.
- A3. Похађање КПЕ не гарантује да ће професионални рачуновођа развити и одржати професионалну оспособљеност неопходну за пружање висококвалитетних професионалних услуга. Међутим, КПЕ игра важну улогу у јачању поверења јавности тако што омогућава професионалном рачуновођи да развија и одржава професионалну оспособљеност која је релевантна за њихову улогу професионалног рачуновође.
- A4. Од професионалних рачуновођа се очекује да развијају и одржавају професионалну оспособљеност док предвиђају и прилагођавају се променама у процесима, технологији, професионалним стандардима, регулаторним захтевима, захтевима послодаваца и у другим областима. Пружајући подршку професионалним рачуновођама у испуњавању ових очекивања, организације чланице IFAC-а периодично ревидирају своје политике КПЕ и примену овог IES.
- A5. Добро установљен програм Континуиране професионалне едукације која се одмерава, надзире, процењује и спроводи, може да буде део процеса уверавања о квалитету организације чланице IFAC-а. Ови процеси уверавања о квалитету могу да укључе прегледе у циљу пружања уверавања о квалитету рада професионалног рачуновође (који могу да укључују преглед Континуиране професионалне едукације коју похађа професионални рачуновођа) и истражних и дисциплинских поступака.
- A6. Целоживотно учење представља трајну тежњу са стицањем техничке оспособљености; професионалних вештина и професионалних вредности, етике и ставова. Целоживотно

учење је пресудно да би професионални рачуновође испунили очекивања у погледу јавног интереса.

Циљ (видети параграф 8)

- A7. Када се успостави да професионалне рачуновође похађају релевантну КПЕ за развој и одржавање професионалне оспособљености неопходне за обављање њихове улоге професионалног рачуновође, постиже се неколико сврха. Тиме се помаже у заштити јавног интереса, подржава пружање висококвалитетних услуга клијентима, послодавцима и другим заинтересованим странама и промовише кредибилитет рачуноводствене професије.
- A8. КПЕ је неопходна за професионалне рачуновође, без обзира на сектор или величину организације у којој раде, из следећих разлога:
- (a) професионалне рачуновође имају обавезу у погледу професионалне оспособљености и дужне пажње према својим клијентима, организацијама у којима су запослени и релевантним заинтересованим странама, а од њих се очекује да компетентно обављају послове у свом професионалном окружењу²;
  - (b) професионалне рачуновође су предмет суда јавности и доприносе одржавању поверења јавности;
  - (c) јавност ће се вероватно ослањати на професионално звање и професионални углед професионалног рачуновође. Недостатак стручности професионалног рачуновође има потенцијално негативне последице на репутацију и углед професионалног рачуновође, његовог послодавца, организација чланица IFAC-а и рачуноводствене професије у целини;
  - (d) пословно окружење које се брзо мења може да утиче на релевантност професионалне оспособљености рачуновође.
  - (e) послодавци који запошљавају рачуновође могу да се ослањају на професионално звање као доказ професионалне оспособљености.

КПЕ за професионалне рачуновође (видети параграф 9)

- A9. Релевантна КПЕ омогућава ефективно учење и развој професионалних рачуновођа. КПЕ је релевантна када је добро усклађена са одговорностима које произилазе из улоге професионалног рачуновође и помаже да се развије и одржи професионална оспособљеност која је неопходна за спровођење те улоге.
- A10. Уважавајући чињеницу да професионални рачуновође имају различите потребе за учењем и развојем, организације чланице IFAC-а могу развити оквири КПЕ који могу да пруже структуру, смернице или објашњење концепата у циљу пружања подршке за учење и развој професионалних рачуновођа. Оквири КПЕ могу помоћи професионалним рачуновођама да идентификују, похађају и евидентирају релевантну КПЕ. На пример, оквир КПЕ може укључивати следећу структуру коју треба да следе професионални рачуновође:
- (a) Спровођење активности самопроцене ради идентификације релевантних исхода учења и недостатака у личном развоју;
  - (b) Планирање, похађање и евидентирање активности учења и развоја;
  - (c) Процењивање и спровођење активности критичког разматрања / рефлексije у погледу извршених активности учења и развоја; и
  - (d) Ревидирање плана учења и развоја у складу са тим.
- A11. Организације чланице IFAC-а могу да обезбеде алате који помажу професионалним рачуновођама да испланирају релевантну Континуирану професионалну едукацију као што су:
- (a) Мапе компетенција које садрже списак кључних компетенција за одређене улоге или секторе рачуноводствене професије;

²) IESBA Међународни етички кодекс за професионалне рачуновође (укључујући међународне стандарде независности), издање за 2018 годину, параграф 113.1A2.

- (b) Шаблоне за планове учења који помажу професионалним рачуновођама да идентификују своје потребе у погледу образовања и усавршавања и како да их испуне;
  - (c) Примери евиденције учења који представљају смернице професионалним рачуновођама за евидентирање њихових активности учења.
- A12. Организације чланице IFAC-а могу да пружају смернице којима се подстичу професионалне рачуновође да дискутују о својој КПЕ са послодавцима, колегама, организацијама чланицама IFAC-а и осталим професионалним организацијама. Такве дискусије могу да им помогну да лакше идентификују недостатке у оспособљености или учењу и развоју, заједно са исходима учења тако да би могле да се идентификују релевантне могућности образовања којима би се отклонили ти недостаци.
- A13. Организације чланице IFAC-а могу да одаберу да формулишу захтеве или смернице у вези са тим које активности учења и развоја или исходи учења се сматрају релевантним за улоге и функције које професионалне рачуновође имају у свом правном систему. Организације чланице IFAC-а такође могу да пропишу специфичне или додатне активности КПЕ или исходе учења за:
- (a) Специфичне области или теме у оквиру оспособљености (на пример, финансијско рачуноводство и извештавање);
  - (b) Професионалне рачуновође које раде у специјалистичким областима или пружају специјалистичке или специфичне услуге (на пример, обрачун пореза); И
  - (c) Области оспособљености за које се сматра да су најрелевантније за заштиту јавног интереса.
- A14. С обзиром на значај улоге партнера у ревизијском ангажовању за јавни интерес, IES 8, Професионална оспособљеност за партнере у ангажовању одговорне за ревизију финансијских извештаја³ (2021) прописује какву професионалну оспособљеност професионални рачуновође треба да развијају и одржавају као део одређене професионалне улоге коју обављају.
- A15. Приликом постављања захтева који се односе на Континуирану професионалну едукацију, организације чланице могу да узму у обзир све факторе који су релевантни за рачуновође у посебним околностима као на пример:
- (a) за лица која се имају неку паузу у каријери; и
  - (b) за лица која су у пензији и више немају стално запослење вршећи праксу, али која и даље раде као професионални рачуновође у неком облику.

Промовисање и доступност КПЕ (видети параграфе 10 – 11)

- A16. У наставку су дати примери активности које могу да допринесу промовисању Континуиране професионалне едукације и развоју и одржавању професионалне оспособљености:
- (a) Редовно обавештавање професионалних рачуновођа о вредности Континуираног професионалне едукације;
  - (b) Подстицање професионалних рачуновођа да користе оквир Континуиране професионалне едукације као подршку за релевантно учење и развој;
  - (c) Промовисање разних могућности за Континуирану професионалну едукацију које су на располагању професионалним рачуновођама; и
  - (d) Рад са послодавцима да би се нагласила важност Континуиране професионалне едукације у оквиру процеса управљања перформансама;
  - (e) Сарадња са локалним регулаторним телима и другим органима овлашћеним за лиценцирање у циљу промовисања и постизања усклађености са локалним захтевима за Континуирану професионалну едукацију.

³) IES 8, Професионална оспособљеност за партнере у ангажовању одговорне за ревизију финансијских извештаја (2021), параграф 1

- A17. Организације чланице IFAC-a могу директно да пружају релевантне програме Континуиране професионалне едукације за професионалне рачуновође и да обезбеђују приступ програмима који пружају друге стране, укључујући послодавце.
- A18. У наставку су дати примери планираних и непланираних активности развоја и учења које организације чланице IFAC-a могу да нуде за Континуирану професионалну едукацију:
- (a) похађање образовних програма или обука као што су предавања (уживо или преко интернета), интернет курсеви, конференције и семинари;
  - (b) критичко разматрање / рефлексивна о практичним искуствима и осмишљавање планова личног развоја кроз активности самопроцене;
  - (c) образовање на радном месту, примање повратних информација о учинку или смернице о професионалном развоју од ментора или тренера;
  - (d) образовање на радном месту, пружање повратних информација о учинку или смернице о професионалном развоју у функцији ментора или тренера;
  - (e) учешће и рад у професионалним одборима, техничким комитетима, секторским активностима, мрежама за размену информација, заједницама практичара и другим сличним групама;
  - (f) писање стручних написа, радова или књига техничке, професионалне или академске природе;
  - (g) истраживање предметних питања, што укључује ишчитавање професионалне литературе или часописа, с циљем примене у оквиру улоге професионалног рачуновође
  - (h) учење за професионалне испите, контролне испите или друге облике формалног тестирања.
  - (i) Дизајнирање, развој, ревидирање или држање предавања на курсевима (који се изводе уживо или преко интернета), курсевима који похађају преко интернета, конференција, семинара или других образовних програма и тренинга.

Одмеравање КПЕ (видети параграф 12)

- A19. Одмеравање укључује вредновање доказа о КПЕ у смислу постизања исхода учења или завршетка одређене количине активности учења и развоја које се односе на (a) техничку оспособљеност, (b) професионалне вештине и (c) професионалне вредности, етику и ставове.
- A20. При одређивању приступа који се користи за одмеравање КПЕ, организације чланице IFAC-a могу узети у обзир бројне факторе, укључујући:
- (a) Разматрање јавног интереса, укључујући локална еколошка питања, очекивања јавности и релевантне регулаторне захтеве; и
  - (b) Потребне професионалних рачуновођа у погледу учења и развоја у том правном систему, укључујући разумевање низа улога које обављају професионални рачуновође.

Приступ заснован на излазним подацима (видети параграф 13)

- A21. Када се примењује приступ заснован на излазним подацима КПЕ се одмерава утврђивањем да ли професионални рачуновође могу демонстрирати постигнуте исходе учења. Фокус одмеравања је на ономе што су професионални рачуновође постигли предузимањем активности учења и развоја. Параграф А31 садржи примере проверљивих доказа који могу да се користе за доказивање постигнутих исхода учења.
- A22. Исходи учења утврђују садржај и дубину знања, разумевања и примене, које су потребне за одређену област оспособљености. Исходи учења могу да се постигну планираним и непланираним активностима учења и развоја и релевантни су тамо где су прецизно усклађени са одговорностима улоге професионалног рачуновође и помажу у развоју и одржавању професионалне оспособљености неопходне за обављање те улоге.

- A23. Приступ заснован на излазним подацима укључује одређивање јасно дефинисаних исхода учења који су релевантни за улогу професионалног рачуновође. Исоходе учења могу да одреде различити извори, укључујући:
- (a) организације чланице IFAC-а;
  - (b) сами професионални рачуновође, када предузимају активности самопроцене;
  - (c) послодавци;
  - (d) режими лиценцирања;
  - (e) регулаторна тела; и
  - (f) провајдери КПЕ.

Приступ заснован на улазним подацима (видети параграф 14)

- A24. Када се примењује приступ заснован на улазним подацима КПЕ се посматра у смислу сати или еквивалентних јединица за учење. На пример, организације чланице IFAC-а могу да поставе захтеве за сваког професионалног рачуновођу да:

- (a) испуни унапред одређени број сати учења (или еквивалентних јединица) унутар одређеног временског периода који се понавља; или
- (b) испуни одређену количину релевантних активности учења или професионалног развоја сваке календарске године.

Параграф A32 садржи примере проверљивих доказа који могу да се користе за доказивање да су активности учења и развоја спроведене и релевантне за улогу професионалног рачуновође.

- A25. Органи IFAC-а који користе приступ заснован на улазним подацима очекују од професионалних рачуновођа да развијају и одржавају професионалну оспособљеност испуњавањем одређене количине КПЕ. На пример, организација чланица IFAC-а може да постави захтев од најмање 120 сати (или еквивалентних јединица учења) релевантне КПЕ за сваки трогодишњи период, од којих би 60 сати (или еквивалентних јединица учења) било могуће проверити; и најмање 20 сати (или еквивалентних јединица учења) релевантних активности професионалног развоја сваке године.

- A26. Организације чланице IFAC-а могу да пружају смернице професионалним рачуновођама о томе колика је вредност Континуиране професионалне едукације која се стиче кроз само једну активност која се похађа више пута (на пример, држање презентације више пута при чему се садржина презентације или предавање не мења).

Примена оба приступа одмеравања (видети параграф 12)

- A27. Организације чланице IFAC-а могу да користе приступе засноване на улазним и излазним подацима у успостављању свог приступа одмеравања КПЕ. Примери како организација чланица IFAC-а може да осмисли такав приступ могу да укључују:

- (a) процена у којој мери су постигнути одређени исходи учења применом приступа заснованог на излазним подацима, која у исто време омогућава квантификативно одмеравање завршене КПЕ применом приступа заснованог на улазу за друге исходе учења;
- (b) прихватање доказа да је професионални рачуновођа предузео активности учења и развоја и верификација да су постигнути исходи учења за те активности учења и развоја;
- (c) одмеравање КПЕ за професионалне рачуновође које обављају одређене улоге применом приступа заснованог на излазним подацима, док се КПЕ за професионалне рачуновође који обављају друге улоге одмерава применом приступа заснованог на улазним подацима; и
- (d) успостављање приступа заснованог на улазним подацима и омогућавање професионалном рачуновођи да замени део КПЕ засноване на улазним подацима са КПЕ која се одмерава приступом који је заснован на излазним подацима.

Надзор и спровођење КПЕ (видети параграфе 15-16)

- A28. Проверљиви докази повећавају поверење заинтересованих страна да КПЕ постиже свој предвиђени циљ и доприноси повећаној професионалној оспособљености професионалних рачуновођа. Проверљиви докази су објективни и могу се доказати и задржати.
- A29. Организације чланице IFAC-а могу да обезбеде смернице у вези са доказима који треба да се одржавају за КПЕ која је реализована. Ове смернице могу да се односе на одговорности професионалног рачуновође у погледу:
- (a) Чувања одговарајућих евиденција и документације која се односи на њихову Континуирану професионалну едукацију; и
  - (b) Стављања на увид, на захтев, проверљивих доказа којима се демонстрира њихова усклађеност са захтевима организације чланице IFAC-а који се односе на Континуирану професионалну едукацију.
- A30. Приликом конкретног одређивања природе и обима доказа које професионални рачуновође одржавају за КПЕ, организације чланице IFAC-а могу да утврде да део активности учења није могуће верификовати. Неке активности учења, на пример обука на послу; читање; или тренирање и менторство, могу да се одмеравају али их није лако верификовати. Ове активности такође пружају релевантну КПЕ јер доприносе развоју и одржавању професионалне оспособљености. Активности учења које није могуће верификовати и даље могу бити евидентирани и документовани, на пример, кроз активности самопроцене и критичког разматрања / рефлексije.
- A31. Следећи примери представљају проверљиве доказе који могу да се користе за доказивање да су исходи учења постигнути у приступу заснованом на излазним подацима:
- (a) резултати испита;
  - (b) специјалистичке или друге квалификације;
  - (c) процене стицања техничке оспособљености, професионалних вештина, професионалних вредности, етике и ставова за одређене исходе учења;
  - (d) евиденција о обављеном раду који је верификован у односу на неку мапу оспособљености;
  - (e) објективне процене учинка или понашања у односу на мапе оспособљености; и
  - (f) објављени материјал.
- A32. Следећи примери представљају проверљиве доказе који могу да се користе за доказивање да су исходи учења постигнути у приступу заснованом на улазним подацима:
- (a) програм курса, наставни материјали, табле са тезама (за виртуелну обуку), циљеви дневног реда састанка и записници са састанака који потврђују релевантност садржаја; и
  - (b) потврда да је провајдер, инструктор, послодавац, ментор или тутор до краја спровео активност учења и развоја (укључујући број сати или еквивалентне јединице учења).
- A33. Систематски процес надзора може да укључује следеће периодичне активности рачуновођа:
- (a) достављање изјаве о томе да је испунио своју професионалну обавезу у погледу одржавања професионалне оспособљености неопходне за испуњавање своје улоге;
  - (b) достављање изјаве о постигнутој усколађености са свим конкретним захтевима у погледу КПЕ које прописује организација чланица IFAC-а или нека друга регулаторна тела или тела овлашћена за лиценцирање; или
  - (c) достављање доказа о својим спроведеним активностима учења и развоја, или верификација нивоа професионалне оспособљености који је достигнут или се одржава учешћем у Континуираној професионалној едукацији.
- A33. Систематски процес надзора може да укључује следеће активности организација чланица IFAC-а:
- (a) прибављање узорка из евиденције активности КПЕ професионалног рачуновође у циљу провере усклађености са захтевима;
  - (b) процењивање планова учења или докумената КПЕ у оквиру програма уверавање о квалитету;

- (c) захтевање од одређених запослених да у свој програм уверавања о квалитету укључе и програме КПЕ и ефективне системе надзора, као и да прате активности учења и развоја у оквиру својих система за евидентирање; или
- (d) сарадња са регулаторима или другим телима овлашћеним за лиценцирање на пружању помоћи у праћењу и спровођењу захтева Континуиране професионалне едукације.
- A35. Организације чланице IFAC-а могу да одреде које улоге професионалних рачуновођа се сматрају за најрелевантније у погледу заштите јавног интереса и у складу са тим усвоје ригорознији надзор.
- A36. Организације чланице IFAC-а могу да спроведу низ надзорних процеса на цикличној основи. У одређивању трајања процеса цикличног надзора, организација чланица IFAC-а може да размотри шта је разумно у њеном конкретном окружењу узимајући у обзир јавни интерес и очекивања јавности, регулатора и осталих заинтересованих страна. Искуство појединих организација чланица IFAC-а сугерише да циклуси који трају између једне и пет година могу да испуне ова очекивања.
- A37. Систем обавезне Континуиране професионалне едукације ће функционисати ефективније и у интересу јавности ако се професионалне рачуновође који не испуњавају своје обавезе у погледу Континуиране професионалне едукације благовремено доведу до усклађености. Организације чланице IFAC-а могу да размотре законске и остале постојеће услове у свом правном систему како би одредиле врсте казних мера које ће бити спроведене у случајевима неусклађености.
- A38. Први кораци који се предузимају када се открије постојање неусклађености са стандардима требало би да се усредсреде на то да рачуновођа постигне усклађеност у разумном временском року. Организације чланице IFAC-а ће вероватно настојати да успоставе равнотежу између ризика од доношења казних мера које суштински омогућавају професионалном рачуновођи да одгоди или избегне испуњавање захтева КПЕ, и ризика од доношења казних мера које су претерано строге.
- A39. Намеран пропуст професионалног рачуновође да развија и одржава своју професионалну оспособљеност може представљати кршење етичког кодекса који може резултирати дисциплинским мерама и умањити способност професионалног рачуновође да делује у јавном интересу.
- A40. Неке организације чланице IFAC-а могу да имају законска овлашћења да из својих редова искључе рачуновође које не раде у складу са стандардима или да им забране вршење професионалне праксе. За искључењем или одузимањем права на вршење професионалне праксе би требало да се посегне само у случају када рачуновођа који својим непоштовањем стандарда или својим одговорима на упите организације чланице јасно стави до знања да ће вероватно наставити да игнорише важност поштовања захтева Континуиране професионалне едукације. Објављивање имена рачуновођа који свесно не испуњавају обавезе је такође једна од опција која се може узети у разматрање. Објављивање имена би могло да послужи као опште средство за одвраћање, и да буде јасан сигнал јавности да је професија у целини посвећена одржавању оспособљености и заштити јавног интереса.
- A41. Да би процес надзора и спровођења био ефективан, потребни су адекватни ресурси. Организације чланице IFAC-а би такође требало да размотре могућност да се установи одбор или комитет који ће надзирати и спроводити процес Континуиране професионалне едукације.
- A42. Организације чланице IFAC-а могу да размотре могућност да јавно објављују извештаје у којима се показује до које мере њени чланови испуњавају обавезе Континуиране професионалне едукације изложене у овом IES.